

'Sbε Sakti 'cria

Jewlu-

¹ 'Mō Sakti -o -nīa Kea ke Tυ"bo Sesi Klist 'a "juoi nυui ε, 'mō -o ja Kea 'a -jei" naavn -υυ -nīa 'blva-
-wee' "klein "kpei- 'jewlu.

Kea -kwli" -tea' ke tō' 'dinīa' ke

² 'Ma de'di -wi", 'bo Kea 'a -jei" ao nīa, -bo aoa sea 'e 'kle 'a kpe -wee' 'υn cεεn ε, -mε ao -gbυn ι ja ka 'mva-ti nīa.

³ Ao 'je kan' 'mε, -bo aoa' Kea -kwli" -tea' ku 'e 'dei 'de 'kle 'di ε, εmε -εε muε nva' -wee aoa' pεe 'je iku-.

⁴ 'Kaa aoa' pεe "woin 'βεεa' -mε 'je mu mamaυ 'sv ε 'je nyni, -wee ka Kea nīai" ao 'jea nι ε, 'de ao 'je kan' nι, -wee δεsavn 'a -kō 'bo aopy -pυn" nīε. -Bo ε nι kan' a, -mε dι Kea "sia 'nynι ι -wee' -kwε- de 'de aopy 'υn, ao se δε jre' 'υn -pōon.

⁵ 'De -bo nyo nι 'e aopy "klu -wee o se tō' 'ble ε, -mε o -tee' Kea tō' i. Εε mu o tō'di poa' see, δε-nυε' Kea a -sa' δε kwai 'de nyo -wee' -pee. -Bo nyo -tee' ε δε i ε, εε' -ce' nyo "bli, 'sv εε je ε nyo "nyι.

⁶ 'Kaa -bo o sea δε i -tee' ε, -mε o -te' Kea -kwli" -sisi', o 'bo tō' ipleeε, δε-nυε' nyo -o pleea tō' i ε, -mε ka poō' o "tuan 'tōnīε -wee εε' -tea -tadue i ε, 'kamō o nι.

7 'De nyo -jo -nia kan' -mo 'ja a, -me -mo 'bo Tu"bo 'a de 'kwa 'je -ti to' inaa.

8 Jo' jei tu 'a pæe 'wluε 'soon 'de jo' nuokplun -wee' "klein 'un, -ta o 'jea -foo, 'bo se ni-.

Niia" ke "wliie- 'blea' ke

9 -Bo nyo ni 'e aopu "klu -wee o se "wliie- 'ble ε, o 'bo sin -kwlu" -tu" ε, o wa' i o 'je na, de-nuε' o nte dewon 'de Kea "jri 'de -wee ε kpa jo' 'nyu "jei 'de εε' nyu 'a -ti' kmaa' 'un.

10 'De "wliiejiei -mo ε, o 'bo jo' -cei" 'beeε- 'de jo' "wlii 'a -ti' 'un. 'Kaa de -je o 'je -kwlu o po ε, εme -ni ka jo' 'kmunia' -wee' nia 'e Kea 'kwa a. Ka sii" 'a -faun' a -kwlea "joo -ti ε, 'kamō o ni-.

11 -Bo 'jru 'wlu 'kwla -wee ε -te faan' -pūn" 'su ε, sii" je', -wee εε' -faun' blu. 'Su εε' -faun' 'a "jriinmōa' -wee' son i, 'kamō "wliiejiei a mu de i -poan" 'sia' 'su o 'je ison-.

Di -a poa nyo desavn 'di ε

12 Nyo desavn a -cria' -wee -o -kuua pæe i mamau 'su -o se ε nu ε, -me -mo nu 'mua-, de-nuε' de desavn -tun' o i, -wee o nyna -sisi' ε, εme -ti 'kmunia' -sea' -kwε -ta 'ble ni jo' -kei". εε' -kei" tu me Kea 'a -ce" 'kpa cen wlu -tie" ε 'na εε muε nyu -u -kma εε' -ti' "nyia'.

13 -Bo desavn a sea nyo -cri' ε, o 'bo wluε ka : Kea me εε -tun" 'un 'de desavn 'di ! Desavn se ε 'bee- ε 'je Kea i -tun'. 'De Kea se ε 'bee- ε 'je nyo 'e desavn nua' "tun.

14 'Kaa nyo "o nyo desavn a -cria', -me di -ia poo o pæe "i ε, umi -a -cri o, -wee -ia poo o 'srε i.

15 'De -bo nyo "tai- to' saun "i -wee i 'je snu' -te' 'de o 'un ε, -me εε muε desavn 'wluε' see, 'de -bo

dεsaυn -me 'boa -boa -boa 'su ε, εε ποε 'mea' 'jru
"kpei-.

¹⁶ 'Ma de'di -wi" -o-o -ti' 'un kma, 'de di -nia 'mua
'a -ti' 'un ε, ao 'bo aoa' -ce" 'srε ipooε.

¹⁷ Di 'dεe 'a "kwli -wee' ke 'saavn -ceen' a 'wlvε
'e -a "Bo Kea -nia 'de javn 'di 'kwa. Emε -ni -son'
-nia 'e javn 'di 'a nvi, ε se fai" poo -ta 'ble. Ε nυε
'e -son' 'un jeejee.

¹⁸ Emε -nu' to' -ti 'a wlu, -weε -ε -nyu" -avn
'kmuνia' 'de εε' -ce" 'kpa 'a -kwlvti 'un. Di "klein
ε nva, ε -ko' -na -apu -ni ia' "i-saadu jo.

De 'ε 'wōan' ke εε' nva' ke

¹⁹ 'Ma de'di -wi" -o-o -ti' 'un kma, ao sie ε -kwlv
o, ao -wee' "klein -too"-, ao 'je de doin" o po, 'kaa
ao -cne' wlua' i, ao 'bo 'cen 'kpa' -too"-,

²⁰ de-nve' nyō -o-o -kpa 'cen ε, -me o'o nu "isredu
'de Kea "jri 'de.

²¹ Emε -ti 'ma 'tmv aopv -weε ao 'je di -a
kpυvan nyv -flen" o, disain 'a "kwli -wee' kwa
-son -saa. 'De Kea 'a wlu nyv 'tmva 'de aopv -pee
ε, ao 'je ε sin 'soon kpυvn 'de -cei' 'piia' 'un -weε
ε 'je 'sin po 'de ao pee o, de-nve' emε -bεε' -ε -je
aoa' -suu 'pυv-.

²² Kea 'a wlu aoa 'wōan, ka ε "sia 'nynt ε, ao
nu kan', ao 'bo εε' doin" o poa 'a 'su kpa. Ao 'bo
aoa' -ce" pee 'di i -teε. -Bo aoa sea aoa' -ce" pee
'di i -te ε, -me aoa pooε aoa' -ce" 'srε i,

²³ de-nve' -bo nyō o sea Kea 'a wlu doin" o po
-weε ka ε "sia 'nynt o'o nu kan' a, -me o -ko' "jutan-
'di -gbvin.

²⁴ o -koa' o'o -ce" 'ε nυsn ja -gbvan' 'de "jutan-
'di 'su ε, o 'kpa 'o 'ε, 'su 'bomo o "sri o je o'o nυsn

o'mae'-, o se de jre' nmae-. 'De Kea 'a wlu -me e, ka "juan- nia, 'kamo e ni-.

²⁵ E nre Kea 'a ke' -cenen' -ee -nyia" nyo -ce" -pee-tea' a. Nyo -gbuan 'e ee' ke' tu 'di -wee -oo -jree" e jeejee 'de nai" 'blea' 'un e, -moo nve de -cenen'-. -Bo o se de doin" o poa 'a 'su kpa a, de o nva 'dii, -bo oo' "mae'- e o -wee ka e "sia 'nyu, oo sea kan' nu e, -me oo' nyo tu e, Kea a mue o "diwan poa' 'de oo' nuudbo 'un.

²⁶ 'De -bo nyo 'na oo naa Kea 'a -jei' -wee o se oo' muo "wain 'bee-, -me o pooe oo' -ce" 'sre i, oo' Kea 'a -jei" naa' se dewon ni-.

²⁷ Kea 'a -jei" naa' -je -nia dewon e, eme -ni -bo "kwienynu ke -tion"nyukpae' ni 'e 'kle 'di e, nyo 'je uupu "i -tee'-. De -je -a "Bo Kea a 'daa- ee' -jei" naa' -cenen'-, eme -nao. 'De de nyo 'jea nu ke'wle e, eme -ni nyo 'je oo' -ce" 'e -ti' -tu" 'de disain "klein -a kpuvan nyo -flen" 'no 'kmu "kpei 'a -ti' 'un.

2

Nyo i'craa'

¹ 'Ma de'di -wi", aopu -o -tea -aa keema' Sesi Klist -kwli" e, ao 'bo nyo i'craa.

² Ao -gbun 'no, nyo se o juo, "ko 'wu jre' o 'su "wliijeji due' pa 'de aoa' "jrui 'kun-gbu 'di -wee 'sani-ciepodu ni 'de o -cie, 'de o -tu" "wliie- 'dce -pun", -wee nua" nyo paa "sain-sun 'un 'de o pa 'e aopu "klu -ke.

³ -Bo ao -gbun nyo -o -tua" di 'dce -pun" ja -wee ao 'na : Klaa' -no, -un -jii -ta "kpa-te 'dce -ne "kpei, -un -je i -te ! -Wee ao 'je wlu 'e nua" nyo -pee ao

'je nu : -In -nyna i -ta, 'de -in -jii -ta 'ma "kpa-te-pun", -wee -in -je i -te 'bo 'blɔɔ,

⁴ -mɛ aoa 'cra nyu 'mii 'bo aoa' 'su 'nyu. 'De -bo aoa sea kan' -mɔ nu ɛ, -mɛ tɔ' saɪn mi -a po aopu -je o, -wee aoa blaa ba 'blɔɔ.

⁵ Ao 'ma de'di -wi" -ɔɔ -ti' 'in kma, ao po doin" i, nyu -uu -nia nua" nyu 'nɔ 'kmu "kpei ɛ, uu pu Kea 'cra i, 'de uu 'je ɛɛ' -kwl" -teun ni-, -wee uu 'je keema' de kpa ka uua' 'ken nua. ɛmɛ Kea 'na ɛɛ muɛ nyu -uu kma ɛɛ' -ti' "nyia'.

⁶ 'Kaa aopu mɔ ɛ, aoa' 'wɔn aoa' 'je nua" nyu de 'un. 'Mɔ 'na, "wliɛjeun mu -uua bla aopu -ti' "kpei -wee -uu -ke aoa 'jre 'pee 'je -gbi 'dii o, -aee' ɛ se kan' nu- ?

⁷ Klisi 'a 'nyu 'dɔe -nia aopu "kpei ɛ, uu pu -a si doaa ?

⁸ Ka Tu "bode 'ɛ ke' "sia 'nyu, -bo aoa sea kan' nu ɛ, -mɛ nmɔ "jrii. Kea 'a wlu -crua' ke 'da ka, ɛ 'naa : -In -kma -ma -ponyio 'ɔ -ti' ka -in -kma -ma -ce" 'kpa 'a -ti' ɛ.

⁹ 'Kaa -bo aoa sea nyu 'mii 'cra a, aoa nuɛ de saun, ao se ke' wɔn 'je, -mɛ 'pee kpun aopu 'mɛ,

¹⁰ de-nuɛ' nyu "o nyu -je ke' -wee' wɔn -wee -ɔ sia 'o ɛ due' koun -gbai' ɛ, -mɛ ka nyu a sea i -wee' wɔn 'je, 'kamɔ ɔ ni-.

¹¹ Tɔ' -o, "ju -ɔ -na' : -In -bo jei" 'jeeɛ, ɔmɔ -na : -In -bo "ku 'dbaa -ke. 'De -bo -in se jei" 'je, -wee -in -je "ku 'dba a, -mɛ -in -saa ke' 'mɛ.

¹² 'De aoa' wlusun ke aoa' nasun 'un ɛ, ka ke' -ɛ -nyia" -aun -ce" -pee -tea' -wee -ɛ -jea -aa 'pee 'je 'da a, -a nu kan',

13 Nyɔ ɔɔ' 'jea nyɔ 'a wɛɛ ɛ, -bo nyɔ a sea ɔɔ' 'pee 'je ɛ, nyɔ se ɔɔ' wɛɛ 'jei -ke. -Bo nyɔ 'je nyɔ 'a wɛɛ ɛ, ɛ "paa', ɛ je nyɔ 'a 'pee 'jea' -sii.

Kea -kwɔlɔ" -tea' ke ɛɛ' nɔvɔɔbo ke

14 'Ma de'di -wi", -bo nyɔ 'na ɔ -teɛ Kea -kwɔlɔ", 'de ɛ se "jri "kpae' po 'de ɔɔ' kplɔn 'ɔn 'ee, ɛɛ' Kea -kwɔlɔ" -tea' tu 'beɛɛ' ɛ 'je ɔ 'pɔvɔ- ?

15 "Ko aoa' de 'di nmɔu jɔɔ' ke aoa' de'di nynɔkpao' -nɔ 'e aopɔ "klu, -wɛɛ -vɔ se 'ɔnpaadi ke diide 'ble ɛ,

16 'sɔ aoa' due' wlu' 'de vɔ -pee ɔ 'na : Ao mu 'de pɛɛ 'dɔɛ 'ɔn ! Ao 'je dɛ "kpei- 'wla -wɛɛ ao 'je dɛ di, ao 'je dɔɔ ! 'De -mɔ se vɔvɔ dɛ -ɛɛ -ti' kma vɔvɔ "bli "nyɔ 'ee, -mɛ dɛ -mɛ 'da- ?

17 'Kamɔ ɛ nɔ- 'de Kea -kwɔlɔ" -te' -ti 'ɔn -ke. -Bo ɛ se nɔvɔɔbo 'ble -wɛɛ ɛ 'je wɔn 'di pɔɔɔ' 'sɔ nɔ ɛ, -mɛ ɛ 'mɛɛ.

18 "Ko nyɔ jɔɔ' 'bɛɛ- ɔ 'je wlu ka, ɔ 'e nɔ : 'In -teɛ Kea -kwɔlɔ" ɛ sie kan', 'de -mɔ -ma a nɔɛ dɔ 'dɔɛ. "Ju -wlu a kan' a, 'ma muɛ ɔ -pee wlu a' 'ɔn 'je nɔ : -Bo -ɔn -te Kea -kwɔlɔ" -wɛɛ -maa' po ɛ "kpae' 'de -ma nɔvɔɔ 'ɔn 'ee, -mɛ ka nyɔ 'je ɛɛ' 'jesɔn nɔ ɛ- ? Ka Kea -kwɔlɔ" -tea' nɔa 'de -ɔn 'ɔn ɛ, nyɔ jɔɔ' se ɛ 'bɛɛ- ɔ 'je ɛ juo-. 'Mɔ 'na -ɔn -bɔ ke, 'ma muɛ -ɔn 'ma Kea -kwɔlɔ" -tea' tɔɔa' 'de 'ma nɔvɔɔ 'ɔn.

19 Ka Kea nɔa due' kɔvɔn -gbai' ɛ, -ɔn -je ɛ tɔ' 'ɔn 'ɛ, -mɛ nmɔi', 'kaa -sɔɔn 'ɔ -sii 'je ɛ tɔ' 'ɔn -ke, 'kaa faɔn a nɔ vɔ, ɔa dɔ a ɔɛ'.

20 'Oo nyɔ, ka -ɔn se tɔ' -tuu" 'ble kan' a ! Ka Kea -kwɔlɔ" -tea' -sea' nɔvɔɔbo 'ble -mɛ nɔa wɔn 'dipɔɔ' ɛ, -ɔn se ɛ "ɔn -ɔn -je ɛ 'mii 'wɔn ?

21 -In -gbɔn 'nɔ, 'de -a 'mɔa Ablaam 'a nɔvɔɔ 'a -ti' 'ɔn mɔ Kea 'dɔɔ- "isrei. -Ta ɔ 'wɔɔan ɔɔ' "ju

Isaakti 'sraa- 'un-saati -wεε ɔ kpo mamaɔ 'su ɔ nynia 'o 'sraa-sa'in 'bomɔ ɔ -tee Kea -kwli" ka ε kmai".

²² Ka ɔ 'jea Kea 'a -ti' tɔ' 'un ε, ɔɔ' nuɔdi mi -toε. Ka ε nua -wεε ɔɔ' nuɔdi nynia ɔɔ' Kea 'a -ti' tɔ' 'un 'jea' 'i, 'ka -nao.

²³ Ka ε 'crua' 'de Kea 'a 'sbe 'di 'ka ka : Ablaam -tee' Kea -kwli", εμε -ti Kea nu ɔ "isrei 'un, -wεε εε 'dɔɔ- ε ba.

²⁴ Aoa 'jee, -bo nyio 'kpa "isrei 'bo Kea "juɔi ε, -mε 'de ɔɔ' nuɔdi 'a -ti' 'un -o, ε se 'de ɔɔ' Kea -kwli" -tea' 'a 'su 'un ni-.

²⁵ 'Kamɔ ε ni -ke 'de -kwloite 'nyɔɔ Raabu 'a -ti' 'un. -Bo Kea 'dɔɔ "isre nynɔkpao' 'bo ε "juɔi ε, -mε 'de va' nuɔdi 'un -o. -Ta v "nyia nyɔ Sosue dboa -tein, -wεε v tɔɔa vɔvɔ -je jre' ε, 'bomɔ va' Kea -kwli" -tea' poo "jri "kpaε' -ke.

²⁶ Tɔ' -o, ka 'blɔku -suu sea 'un ni 'mεa, 'kamɔ -bo nyio 'ɔ Kea -kwli" -tea' se "jri "kpaε' po 'de ɔɔ' nuɔdi 'un ε, -mε ɔɔ' Kea -kwli" -tea' -nε 'mεε -ke.

3

Miɔ 'ɔ -ti'

¹ 'Ma de'di -wi", nyɔ -tuu"-tuu 'bo 'de aopv "klu niε, -wεε vɔ 'bo nyɔ de tɔɔa' i-pɔεn, de-nvε' ao 'je kan' 'mε -apv -ɔɔ tɔɔa nyɔ de -aa 'pee a mεε "ikmaa' ε 'je nyɔ jrv' -sii.

² -A -wee' "klein a -si' -ti' "i 'mε due 'due 'de ba -pee 'de di -tuu"-tuu 'un. Nyɔ -ɔɔ' -sia -ti' "i 'de ɔɔ' 'tmv-ti 'un ε, -mε ɔɔ' nyio tu niε 'pepe, ɔ 'bεε-ɔɔ' ku "wɔin 'bεεa' 'mε -ke.

³ Ao -gbun 'nɔ -bo -a -niεi" -wεε soo" 'je -a wɔn 'je 'su ε, -a -jaa ε -ka'pee 'wɔn, 'kamɔ -bo -a nu ε, -wεε -aa po soo" -wee' -je o.

4 'Bo -me 'de ε, ao naa -bato' 'a -tu' to' "kpei- ke'wle. ε 'bei", -wee -bo -son' jro' o, poo' klaa" a "tun ε -tajro. 'Kaa nυe δε-saan" ka me -εε po ε -je o, -wee -ta εε' tbaai niai" ε, 'de εε muu 'o.

5 Aoa 'jee, 'kamō muo ni -ke 'bo nyio -pon". ε 'piie "i, 'kaa ε 'bees' ε 'je wlu klae" klae" 'tmv. Ka ne δε-saan" ka 'beea ε 'jea 'kwla'jeea "jri po ε, ao neε to' "kpei- -ke.

6 Ka ne nia, 'kamō muo ni -ke. 'Bo muo "kpei mō dīsaun 'a "kwli -wee' a 'wlv. Muo 'o δε tu -nia 'o nyio -pon" ε, εε ja nyio nuba' o, -wee εε kpuun nyio -flen". Δε -tba' 'e nyio 'o 'wlvba' o ε, εε' ne tu -tbaa' 'bo o' muo "kpei -wee εε jo -tu' -pon", δε-nve' ne -ε 'un -sion' 'jea mu ε, 'demo ε 'wlv.

7 Nyio 'beε- o 'je 'kwla 'dinmi 'a kpe -wee' kpln -tuu"-, -wee ι 'je o wōn 'je : nmi o, nυυ o, cnie -peε' o, -smii' o, nyio -tuu"- ι kpln 'me -wee ιa 'je o wōn,

8 'kaa muo -me ε, nyo se ε 'beε- o 'je ε kpln -tuu"-. Muo nυe nyu 'kle "kpei jade -o. εε' -te -tadue i. Δε jre' -ni 'e muo 'un -ε -ke sen 'ε -ku' -koo'o', -wee -εε -dba nyu.

9 Muo me -aa nυ -wee -aa po -a "Bo Kea -ε -nia -aa Tu"bo 'se-, -wee nyu Kea nua 'de εε' -koo'o' i 'un ε, 'de -aa poo uupu -soo' o.

10 Wōn due' koun -ne εme -εε po nyu "diwan, εme -εε poo nyu -soo' o. 'Ma de'di -wi", ε 'bo kan' -mō nυe 'bo -a -nyni.

11 "Ni 'dōe ke "ni saun 'bees' ι 'je 'o "kao- due' wōn 'wlvv ? "In-, ε se kan' ni-.

12 'Ma de'di -wi", 'mawlotu se ε 'beε- ε 'je -kwen' mua" cro, 'de -kao se ε 'beε- ε 'je 'mawlobuo cro- 'Toni se ε 'beε-, ε 'je 'du.

Tɔ' -wlvə 'e javn 'di ε

13 -Bo ao 'na ao nɛ tɔ'di -wɛe ao juo dɛ "i ε, -mɛ ao to ε 'de aoa' 'kmɔ 'ɔn. Aoa' tɔ'di nɪa' 'je "jri "kpaɛ' pɔ 'de -cɛ" ja jaa' ke pɛɛ 'dɔɛ 'ɔn.

14 'Kaa -bo ao 'bɛɛ- aoa' -cɛi" -wɛe ao 'na ao nɛ tɔ'di, 'de aoa' -kwɛn nɔ pɛɛ ke aoa' "cɛi nɔ pɛɛ a sea aopɔ i 'sɔan a, -mɛ aoa 'tmɔɛ sɪ, tɔ' -tɪ se 'de aopɔ 'ɔn nɪ-.

15 -Bo aoa sea dɪ -nɪa kan' -mɔ nɔ ε, -mɛ aoa' tɔ' 'dɪnɪa' se 'e javn 'di 'wlv, ε 'wlvɛ 'nɔ 'kmɔ "kpei. Ε nɪ aoa' nyɪɔtɔ' -o, ε 'wlvɛ 'e -sɪɔn' 'ɔn,

16 dɛ-nɔɛ' -ta ba -kwɛn o nɔa' ke ba "cɛi o nɔa' nɪa, 'bomɔ -puaa' -puə -puaa' ke dɪsɪn 'a "kwli -wee' nɪ-.

17 Tɔ' -jɛ -wlvə 'e javn 'di -mɛ ε, ε nɛ 'pɛpɛ, -flɛn" se ε -pɔn" nɪ- -wɛe ɛɛ -pɔn pɛɛ 'a blua' i. ɛɛ' -pɔn -kɪn i, ɛɛ -tɛɛ nyɪɔ 'ɔ nɪ', ɛɛ 'jɛɛ nyɔ 'a wɛɛ-, ɛɛ nɔɛ dɪ 'dɔɛ -tuu"-tuu. ɛɛ' nɔ nyɔ "cɛi o, ɛɛ' 'cra nyɔ 'mii, ɛɛ' pɔɔ "jri de.

18 Nyɔ -ɔvə -pɔan pɛɛ 'a blua' i 'bo ɔv ke ɔvə' -ponyɪɔ 'nyɪnɪ ε, ɔvə' -cɛ" 'kpa 'a pɛɛ blu', ɔvə' 'kmɔ a mɔɛ 'e Kea "jri 'dei nmɔɔa'.

4

'Kmɔ "kpeidi 'a "dia 'jea'

1 -Taka tɔ ke -cɛa' a 'wlv 'de aopɔ "klu ε- ? Aoa' -cɛ" 'ɛ 'tɔn nɔdɪ -ɪa -fɔan' -gba 'de aopɔ 'ɔn, ɪmɪ -a nɔɛ -wɛe tɔ ke -cɛa' a 'kpa 'de aopɔ "klu.

2 Ao -nɪɛi" ao 'je dɪ 'ble, dɛ-nɔɛ' ɪa pɔɔa aopɔ pɛɛ "i, 'kaa aoa' 'ble ɪ 'sɔ aoa 'dba "ku, aoa nɔɛ ba -kwɛn o. Ao 'bleɛ dɛ i -pɔan' 'a 'kpi, 'kaa aoa' 'je dɛ aoa -pɔan' i ε, dɛ-nɔɛ' aoa -cɛ' ba o -wɛe aoa

-fɔn' ba tʊ o. Dɛ ao nɪai" ɛ, aoa' 'je ɛ, dɛ-nʊɛ' aoa' -tee' Kea dɛ i.

³ Dɛɛ-tɪ -bo ao -tee' dɛ i 'de aoa' 'je ɛ, ɛmɛ -nɪ aoa -tee' ɛ i ka saʊn ka-, -wɛɛ ao 'je ɛ aoa' -cɛ" 'ɛ -kwɪlʊtɪ 'ʊn nʊɪ-.

⁴ Ao -gbʊn ka aoa' kɾʊan wlu "kpei- i ɛ ! Ka nyʊ -a -pɔan dɪ 'a kɾɛ 'sɔɔn i -tadue nɪa, 'kamɔ ao nɪ-. -Bo ao ke 'kmʊ "kpeidɪ dbɛɛ ɛ, -mɛ ao ke Kea 'nyɛɛa 'ʊn ɛ, ao se ɛ juoo- ? Nyɔ -ɔ -nɪai" -ɔ -jea 'o 'kmʊ "kpeidɪ 'de bla 'ja a, -mɛ ɔ ke Kea se dbɛɛ.

⁵ Wlu -crɪa' 'de Kea 'a 'sbɛ 'dɪ ɛ, ɛ 'naa :
Kea 'a -Suu ɛ "nyɪa -aʊn ɛ, ɛ 'bleɛ -kwɪɛn, ɛ -nɪɛi"
-aa 'kmʊ -wee' 'je ɛɛ' -tea' -te.

Aomɔ naa tɔ' i, -bo Kea 'a wlu 'da kan' 'ee, -mɛ foo" 'ʊn -tɪ' -oo ?

⁶ "ɪn-, ɛ se kan' nɪ-, 'kaa nyʊ -kma Kea 'a -tɪ' ɛ, ɛ nʊɛ -wɪ" -mʊ 'saʊn -cɛɛn' "jrii, 'kamɔ wlu -crɪa' 'da, ɛ 'naa :

Kea a -fɔn' -cɛi" 'bɛɛʊn o. 'Kaa ɛɛ 'jeɛ nyʊ -ʊa -piia' ʊa' -cɛi" 'a wɛɛ-.

⁷ -Bo ɛ nɪ kan' -mɔ 'ja a, -mɛ ao jaa "jru ja 'de Kea -pee, ao -fuun -sɔɔn' nya -wɛɛ ɔ 'je aopʊ kɪn tɛɛn-.

⁸ Ao 'kɾa Kea -pʊn", -wɛɛ ɛ 'je ao -pʊn" 'kɾa. Ao dɛsaʊn nʊɪ, ao -sa dɪsaɪn 'a -flɛn" kwa i ! Ao "jridepooʊn, ao wɔɔ aoa' pɛɛ !

⁹ Ao nɪ 'e "jrii "kaea' 'ʊn, ao -fɪn", ao kplee-, aoa' 'keɛɛ nɪnɪ -srɛɛn 'kwɛ- paa' 'ʊn, -wɛɛ aoa' 'mʊa- 'je "jrii "kaea' 'ʊn -srɛɛn.

¹⁰ Ao jaa aoa' -cɛ" ja 'bo Tʊ"bo -sɔn -wɛɛ ɛ 'je aopʊ "jei kɾa.

Ao 'bo ba 'a 'pee 'jeɛ

11 'Ma de 'di-wi", ao 'bo ba ciuεn. Nyɔ -ɔɔ dooa ɔɔ' de'di 'a 'nyɔ, -wεε -ɔɔ -jea ɔɔ' 'pee ε, -mε ɔɔ blaa Kea 'a ke' wɔn i, -mε ɔɔ wluuε Kea 'a ke' 'dei. 'De -bo -ma sea Kea 'a ke' 'dei wluu ε, -mε -ɔn se εε' wɔn'jei nɪ-, -ma -jeε εε' 'pee.

12 'Kaa 'pee 'jei nɪε due' koun -gbai', εmε -nɪ Kea. Nyɔ "o nyɔ jrɔ' se ε 'bεε- ɔ 'je ɔ -ponyio 'pee kpuɔn-. Kea -ε -nyɪa" nyɔ ke' ε, εε' 'sɔ mε -bεε' -ε -je nyɔ 'pɔɔa' "nyɪ 'de -ε -bεε' -ε -je nyɔ i-sa. -Mɔ -ɔɔ kpuɔan ɔ -ponyio 'pee ε, dε -ma -daa' -ma -ce" ε- ?

-Cei" 'bεεa' se "inmɔ

13 Ao po 'ma wlu doin" o la, aopɔ, kaan -ɔ -na : -Stan wɪ o, -klae"- o, -aa muε 'o -kwɔɔ -nε 'di mua', -wεε -a -je 'dɔɔ po, 'de -a -je 'wεi 'je.

14 Dε -εε mua ao "jrɪi nɔɔa' -klae" ε, ao se ε juo-. Dε aoa' kmɔ nɪ 'ɔn -ε ? ε -kɔ' "nɪ smua 'a fuu". -Bo ε mu "jei dε-saan" ka 'sɔ, ε ciεn i.

15 Ka -jɔ ao 'jea 'da 'de ε, εmε -nɪ : -Bo Kea -nɪei" ε, -mε -aa muε 'kmɔnɪa' -wεε -a -je dε -je ke dε -nɪ nɔ.

16 'Kaa kaan ka aoa' 'bεε- aoa' -cei" 'de tɔ klae" 'ɔn. -Cei" 'bεεa' -je -nɪa kan' -mɔ ε, ε nyɪε "jrɪi.

17 Nyɔ -jua dε 'dɔε -ɔ -jea nɔ 'pepe -wεε -ɔ se ε nɔ ε, -mε -mɔ nɔε dεsaɔn.

5

"Wliεjeɔn 'a fεn' -saa'

1 Aomɔ "wliεjeɔn kaan la ! 'Kle -εε mua aopɔ "kpei jia', 'de εε' -tɪ' 'ɔn ε, ao -fɪn", ao kplee-.

2 Aoa' "wlii- -sɔɔn, -wεε wɔn di aoa' 'ɔnpaadɪ.

3 Aoa' 'sani ke aoa' 'wεi kpuεn 'kɪn. la' 'kɪn -nɪa 'mɔa- ɪmɪ -a mu aoa' "kpei -tɪ 'tmɔi nɪa' 'pee 'jewɪ

o, -wεε ι 'je ao -siian', ka ne ε siian di ε. Aopυ de 'boo -son nia 'e nyυ "jru, -wεε -oo -sii" a "wlii-poan 'a "jru i ke mamaυ ε, ao -gbυn 'no !

⁴ Nyυ -υba nυa dbo 'de aopυ o -kle' ε, υba wluυε 'mii, δε-nyε' ao se υυρυ -kei" -sa. Uba' -fin" wlu mu' mamaυ 'sυ ε je 'e 'kmυ -wee' "klein 'a Ty"bo doin" 'kpa.

⁵ 'De 'kmυ "kpei aopυ nia di -wee' "klein siie aopυ i. De -ε nυa aopυ 'tυn ε, aoa nyε'. Ao die di 'dœ -di'pen 'sυ ao je 'cna pa poan poan, 'de -me 'kamō aoa' 'me no" "kuban- i.

⁶ 'Isrei -o sea 'bεε- -o -jea oo' -ce" "kpei- 'tuan- 'de ao 'kwa a, ao kpyυn o 'pee, -wεε ao 'dbo.

Pεe ikua' ke Kea bae' ke

⁷ 'Ma de'di -wi", ao kuu pεe i mamaυ 'sυ Ty"bo 'je de ji. Aoa 'je -tionvi 'mεε ? -Bo o po ko 'de -kle ε, o kuυε tō' i mamaυ 'sυ oo jea ia' -flu" no" fuo, εme -kon -ti'. Tō' due' -ne εme oo kuu i mamaυ 'sυ -kua" a jea 'no -son 'kpa.

⁸ Aopυ mo -ke ε, ao kuu pεe i, δε-nyε' Ty"bo 'a deji no" se o tεen-.

⁹ 'Ma 'ce, ao 'bo ba 'dei wluυε, -wεε Kea je aoa' 'pee 'je. Ao -gbυn 'no, 'pee 'jei -tee ji -ti. O nιε 'o -gbεin" -jei".

¹⁰ 'Ma 'ce, Kea 'a wlu 'kwajaaυn -υυ -tmυa Ty"bo 'a -ti' tein" ε, ao po υυρυ 'a -ti' -kwlb o, 'bo υυρυ "kpei mo ao 'je 'kle 'jea' 'cian- 'de pεe "wōin 'bεεa' 'υn.

¹¹ Aoa 'jee, nyυ -υυ -kuua tō' i 'de 'kle 'di ε, "diwan nyυ -o, -aa poε υυρυ -ti' o. Ka Sōby kuua pεe i ε, ao 'wōen', 'de 'dœ -je Kea "nyι o de'boō-no" ε, ao juo -me 'me. 'Ma 'ce, Kea nmo 'di wōn, εε 'jee nyυ 'a wεε-.

12 Δε -je -kōan -ti' ke'wle -wee 'ma 'tmua 'de ao -pee ε, 'ma de'di -wi", εμε -ni, ao 'bo 'blua- ke jawn 'un -sneen ε. Δε ao 'jea nu ε, εμε -ni aoa' kuu nu kuu, aoa' "uu- nu "uu-, -wee 'pee je aopu kpuu.

'Wenui 'a Kea baea'

13 -Bo nyō jro' nu 'e aopu "klu, -wee o nu 'de 'kle 'di ε, -me o 'tmu ε 'de Kea -pee 'de baewlu 'di. 'De -bo jro' nu 'de 'mua- 'un ε, -me o ble, o 'je Kea 'a 'nyu "i 'beε-

14 -Bo nyō jro' nu 'de aopu "klu -wee o' de ε sea poua a, -me o 'da Kea -gbu 'a nyusoā -wee u u 'je o 'cna "jru po 'de Tu"bo 'a 'nyu 'un, -wee u u 'je o' Kea bae-

15 -Bo u u bae Kea 'de εε' -kwli" -tea' 'un ε, 'we-nui -no o muε 'pua'. Tu"bo a mu o kui-son ifloan' "nyu'. ε 'je o "jei kpa, -wee -bo o nu dīsaun ε, 'de ε 'ju -kō'.

16 Εμε -ti ao 'je aoa' dīsaun 'a -kūn cen 'de ba -pee, -wee ao 'je ba 'a Kea bae 'de ao 'je 'pu. -Bo nyō -srei" ε, o' baewlu a cen de.

17 Kea 'a wlu 'kwajaai Eli nuε nyio -o, ka -a -nuā, 'kamō o nu-. 'Wu jre' o ε, o baεε Kea i, -wee "ni se dbai, 'su 'bo o' baewlu "i ε, "ni se dba -ceen'- 'de 'blua- "kpei 'de -sūn taan 'cu -mεεo"- 'di.

18 'De o bae Kea ke'wle -wee "ni 'je dba 'su "ni -tee dbaa' -puu", -wee doodu -wee' "klein me 'de u -te croa' -puu".

19 'Ma de'di -wi", -bo aoa' due' "tai- tō' -ti 'a -jebu "i ε, -wee nyō due' jō 'o tō' -ti 'a -jei" de ε, -me nmo "jrii.

20 Δε ao 'jea -kwlu o sie ε, ε ka : nyō -o muε nuā' -wee nyō jro' 'jea 'o o' dēsaunu -jei" 'wlu 'de

o 'jea 'o Kea 'a -jei" de ji ε, -με οο μεε οο' jei tu 'a
-suu 'puua' 'de o 'je disain -tuu"-tuu 'a -ko "puue'
"kpei po 'de ι 'je -kwε-.

DBΞEΔE DEE-

Wè Northern: DBΞEΔE DEE- New Testament+

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Wè Northern)

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

420bcc8e-229d-5a3a-91bf-a91cc86b40db